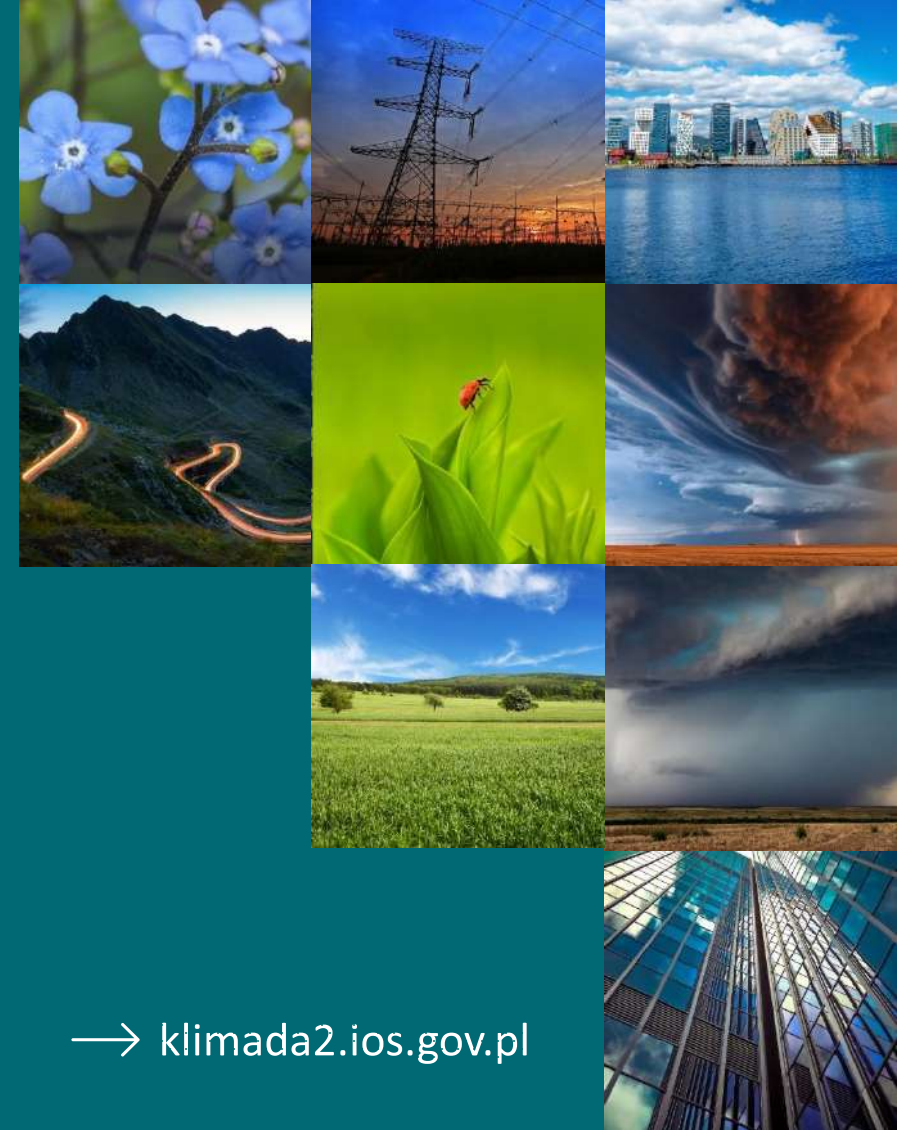

Klimada 2.0
BAZA WIEDZY O ZMIANACH KLIMATU

Baza wiedzy o zmianach klimatu i adaptacji do ich skutków oraz kanałów jej upowszechniania w kontekście zwiększenia odporności gospodarki, środowiska i społeczeństwa na zmiany klimatu oraz przeciwdziałania i minimalizowania skutków nadzwyczajnych zagrożeń

→ klimada2.ios.gov.pl

Unia Europejska
Fundusz Spójności

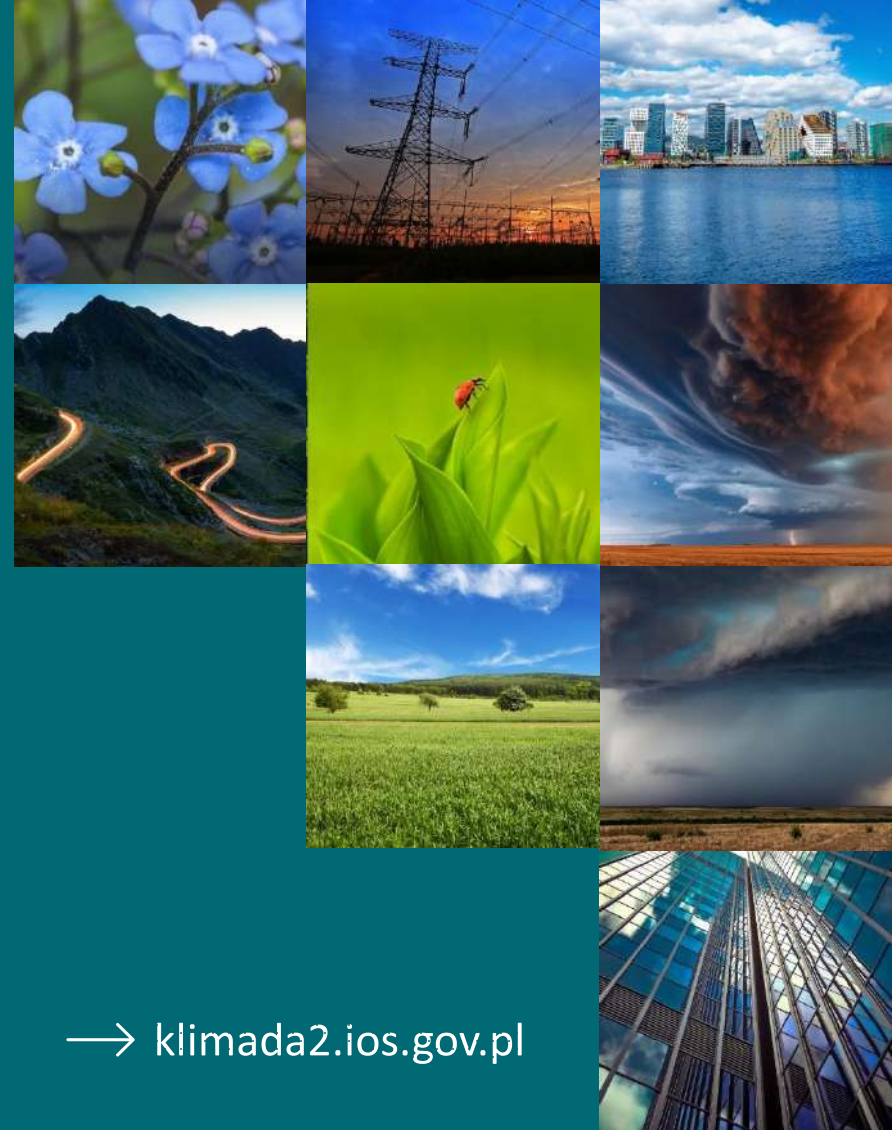

Klimada 2.0
BAZA WIEDZY O ZMIANACH KLIMATU

Polityka klimatyczna w mieście – podejście

dr Ewelina Siwiec
Barbara Rajkowska
Krajowy Ośrodek Zmian Klimatu IOŚ-PIB

→ klimada2.ios.gov.pl

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Dlaczego skupiamy się na polityce klimatycznej w miastach?

- Miasta są obszarami jednymi z najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu.
- Pełnią kluczową rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju. Skupiając ponad 60% ludności Polski, generują przeważającą część dochodu narodowego.
- Tutaj koncentrują się ważne dla rozwoju funkcje społeczne, polityczne, administracyjne, gospodarcze i kulturowe.
- Ponadto ludność, działalność gospodarcza, interakcje społeczne i kulturowe coraz intensywniej skupiają się w miastach, czyniąc je jeszcze bardziej podatnymi na zmiany klimatu.

Dlaczego skupiamy się na polityce klimatycznej w miastach?

Szczecin zalany. Zdjęcia pokazują skalę ulewy 40-letnia

Piotr Drabik, Piotr Drabik
2 min. czytania | 01.07.2021 16:19

PODZIEL SIĘ ZAREAGUJ

Ulewa w Szczecinie, która przeszła w nocy ze środy na czwartek, była największa od 1978 roku. Zalana była autostrada A6, a w niektórych częściach miasta pod wodą znalazły się samochody. Jej skutki usuwają strażacy, żołnierze WOT oraz służby miejskie.

Smóg w Poznaniu, Kraków jednym z najbardziej zanieczyszczonych miast w Polsce. Fot. fotohuta/shutterstock

- Ze względu m.in. na dużą gęstość zaludnienia oraz zamknięty i zasklepiiony charakter, miasta narażone są w szczególności na wzrost intensywności miejskiej wyspy ciepła, nawalne deszcze powodujące podtopienia, a także deficyt wody.
- W miastach skupia się również wiele innych problemów środowiskowych.
- Obserwowane zagrożenia szczególnie oddziałują na najbardziej wrażliwe grupy społeczne, w tym m.in.: osoby starsze, chore, dzieci, kobiety w ciąży, osoby dotknięte ubóstwem.
- „Zjawiska ekstremalne i powoli narastające zmiany naraziły już na szwank infrastrukturę, wliczając w to system transportowy, wodno-kanalizacyjny i energetyczny, czego skutkiem są straty ekonomiczne, zakłócenia w dostarczaniu usług i zagrożenia dla dobrostanu [ludzi]”. IPCC, 2022

Filary polityki klimatycznej na poziomie lokalnym

Przykładowe dokumenty powiązane z zapobieganiem

Program Ochrony Środowiska

Plan gospodarki niskoemisyjnej

Strategia rozwoju elektromobilności

Plan zrównoważonej mobilności miejskiej

Przykładowe dokumenty powiązane z zapobieganiem

Program Ochrony Środowiska

Strategia adaptacji do zmian klimatu

Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu (MPA)

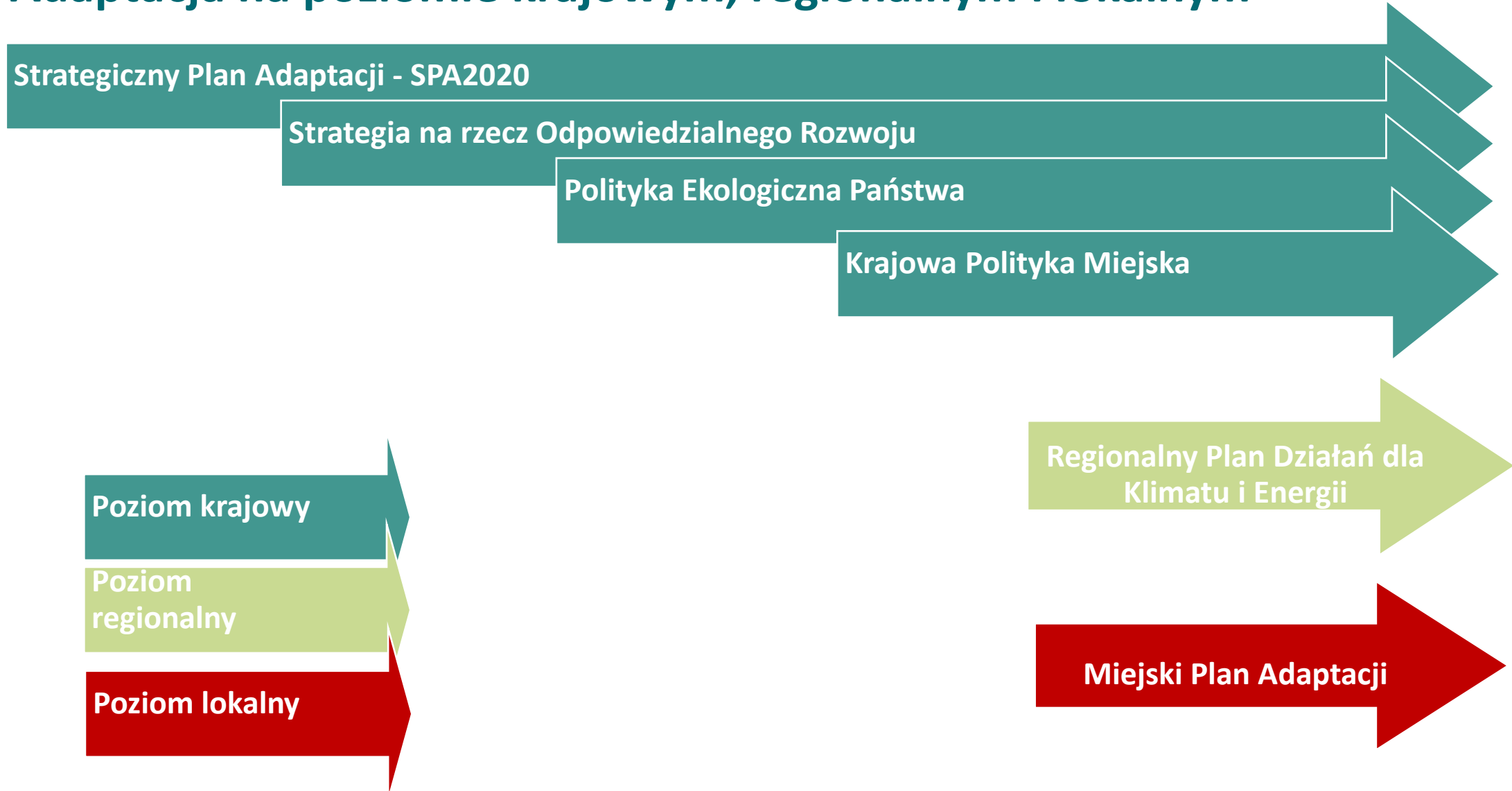

Adaptacja do zmian klimatu

- **Adaptacja do zmian klimatu** – proces dostosowywania się do nieuniknionych skutków zmian klimatu, mający na celu zmniejszenie lub unikanie negatywnych konsekwencji ekstremalnych zjawisk meteorologicznych i hydrologicznych oraz długotrwałych zmian warunków klimatycznych.
- Adaptacja może polegać także na zwiększaniu korzyści wynikających ze zmian klimatu.
- Adaptacja do zmian klimatu obejmuje m.in. łagodzenie skutków zmian klimatu w przeciwieństwie do łagodzenia zmian klimatu (mitigation) to jest procesu mającego na celu redukcję emisji gazów cieplarnianych i zwiększenie ich pochłaniania.

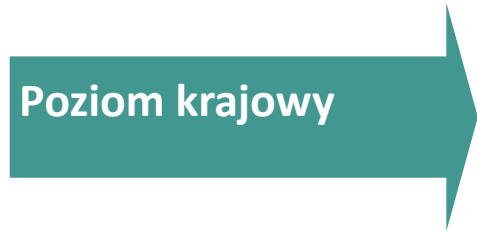
Adaptacja na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym

Adaptacja na poziomie krajowym

Strategiczny Plan Adaptacji - SPA2020

<u>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu</u>			
Istnienie planów adaptacji dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców	Nie	Tak	MŚ /jst

Poziom krajowy

Poziom lokalny

Miejski Plan Adaptacji

Adaptacja na poziomie krajowym

Poziom krajowy

Poziom lokalny

Polityka Ekologiczna Państwa

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa ¹	Wartość pośrednia (rok 2020)	Wartość docelowa (rok 2030)
odsetek mieszkańców polskich miast objętych miejskimi planami adaptacji (MŚ)	%	0 (2015)	30	60

Miejski Plan Adaptacji

Adaptacja do zmian klimatu

Kierunki i działania adaptacyjne, kluczowe dla miast, powinny zostać ujęte w miejskim planie adaptacji (MPA)

Opracowane MPA

- „Wczujmy się w Klimat” – 44 MPA dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców
- Clim Cities – 5 strategii adaptacji dla miast średnich
- inne

Miasta projektu 44 MPA (2017-2019 rok)

1. Białystok	11. Gdynia	21. Lublin	31. Rzeszów	41.
2. Bielsko-Biała	12. Gliwice	22. Łódź	32. Siemianowice śląskie	Wrocław
3. Bydgoszcz	13. Gorzów Wielkopolski	23. Mysłowice	33. Słupsk	42. Wrocław
4. Bytom	14. Grudziądz	24. Olsztyn	34. Sopot	43. Zabrze
5. Chorzów	15. Jaworzno	25. Opole	35. Sosnowiec	44. Zielona Góra
6. Czeladź	16. Kalisz	26. Płock	36. Szczecin	
7. Częstochowa	17. Katowice	27. Poznań	37. Tarnów	
8. Dąbrowa Górnicza	18. Kielce	28. Radom	38. Toruń	
9. Elbląg	19. Kraków	29. Ruda Śląska	39. Tychy	
10. Gdańsk	20. Legnica	30. Rybnik	40. Wałbrzych	

**Do 2023 roku MPA zostały
 opracowane w ponad stu miastach!**

USTAWA o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw – projekt

- W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 877) wprowadza się następujące zmiany:
- w art. 3 po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) **miejskim planie adaptacji** – rozumie się przez to dokument o charakterze strategiczno-wdrożeniowym obejmujący swoim zakresem **obszar danego miasta, mający na celu zmniejszenie podatności miasta na zmiany klimatu**, w tym poprawę zdolności przystosowania miasta do zmian klimatu ”

Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw

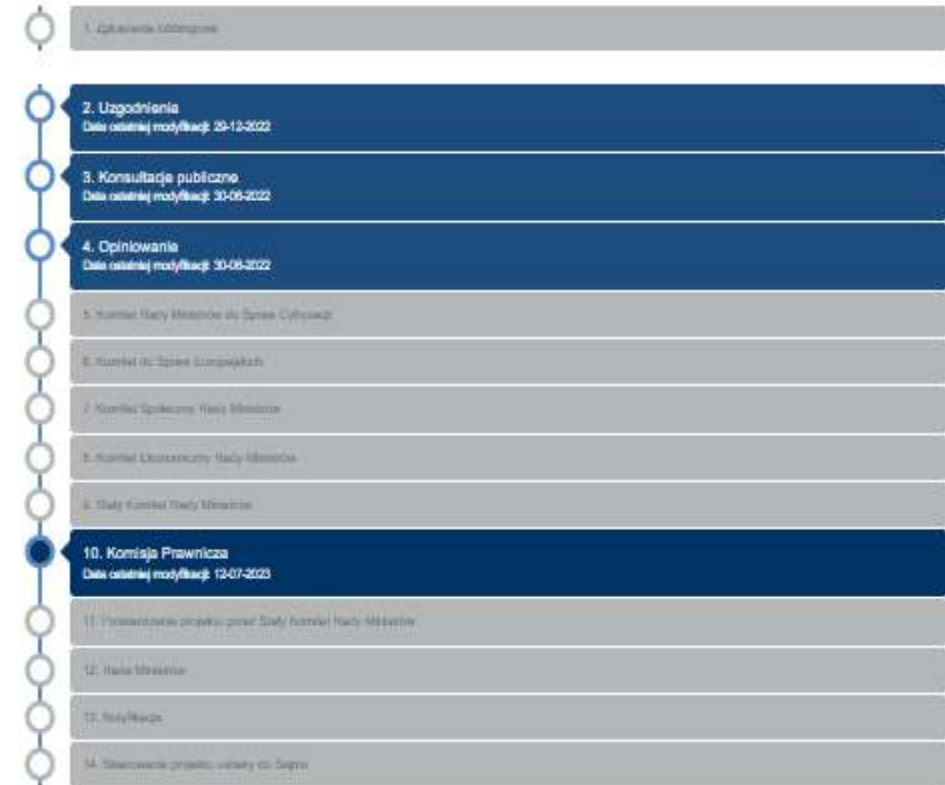
[Wyślij komentarz do projektu](#)

[\(opisali zmian\)](#)

Wnioskodawca:	Minister Klimatu i Środowiska
Data utworzenia:	03-09-2021
Dział:	klimat,
Hasła:	KLIMAT,
Status projektu:	otwarty
Wykaz prac legislacyjnych:	Prezesa Rady Ministrów
Numer z wykazu:	UD245
Kadencja:	IX
Okres kadencji:	2019-...

Projekt zwolniony z obowiązku opracowywania założeń projektu ustaw na podstawie wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów

USTAWA o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - projekt

1. Dla miasta o **liczbie mieszkańców równej 20 tysięcy lub większej sporządza się miejski plan adaptacji.**
2. Rada gminy podejmuje **uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejskiego planu adaptacji.**
3. Uchwałę, o której mowa w ust. 2, rada gminy podejmuje z własnej inicjatywy albo na wniosek burmistrza albo prezydenta miasta.
4. Burmistrz albo prezydent miasta, o którym mowa w ust. 1, po podjęciu przez radę gminy uchwały, o której mowa w ust. 2, **sporządza projekt miejskiego planu adaptacji w celu realizacji polityki ochrony środowiska**, w szczególności wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu, oraz realizacji celów zawartych w strategiach rozwoju, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1, oraz planach, o których mowa w art. 315 pkt 1–3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 295, 412 i 877).

USTAWA o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - projekt

USTAWA o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - projekt

Miejski plan adaptacji zawiera co najmniej:

1) część analityczną, w tym:

- a) analizę zjawisk meteorologicznych i hydrologicznych oraz ich pochodnych,
- b) scenariusze zmian klimatu,
- c) opis głównych zagrożeń klimatycznych dla miasta wynikających z analizy i scenariuszy, o których mowa w lit. a oraz b,
- d) ocenę wrażliwości miasta na zmiany klimatu,
- e) ocenę potencjału adaptacyjnego miasta do zmian klimatu,
- f) analizę podatności miasta na zmiany klimatu,
- g) analizę ryzyka związanego ze zmianami klimatu i szans wynikających z tych zmian;

2) zbiór danych przestrzennych, w tym część graficzną zawierającą przedstawienie wyników analiz, o których mowa w pkt 1 lit. a, f oraz g;

USTAWA o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - projekt

3) część programową, w tym:

a)szczegółowe cele planu, określone na podstawie pkt 1 i 2, wraz z ich miernikami,

b)działania adaptacyjne do zmian klimatu, określone na podstawie pkt 1 i 2, w tym opis, wskaźniki oraz harmonogram rzeczowo-finansowy tych działań,

c)wskazanie podmiotów i organów biorących udział w opracowaniu planu oraz sposobach ich włączenia w opracowanie tego planu;

4) sposób wdrażania planu, w tym:

a) wskazanie podmiotów i organów odpowiedzialnych za wdrożenie działań adaptacyjnych do zmian klimatu,

b) monitorowanie wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu z wykorzystaniem wskaźników, o których mowa w pkt 3 lit. b;

c) wnioski i rekomendacje sporządzone na podstawie pkt 3

USTAWA o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - projekt

Co w sytuacji kiedy mamy już miejski plan adaptacji?

Dotychczas uchwalone w miastach o liczbie mieszkańców równej 20 tysięcy lub większej dokumenty o charakterze strategiczno-wdrożeniowym, niebędące aktami prawa miejscowego, **które realizują cel określony w art. 3 pkt 9a ustawy zmienianej w art. 1**, uznaje się za miejskie plany adaptacji w rozumieniu art. 3 pkt 9a ustawy zmienianej w art. 1.

USTAWA o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - projekt

- Miejski plan adaptacji jest **przyjmowany przez radę gminy w drodze uchwały**.
- Miejski plan adaptacji **nie jest aktem prawa miejscowego**.
- Uchwalenie miejskich planów adaptacji, o których mowa w art. 18a ustawy zmienianej w art. 1, następuje **w terminie do 36 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego przepisu**.

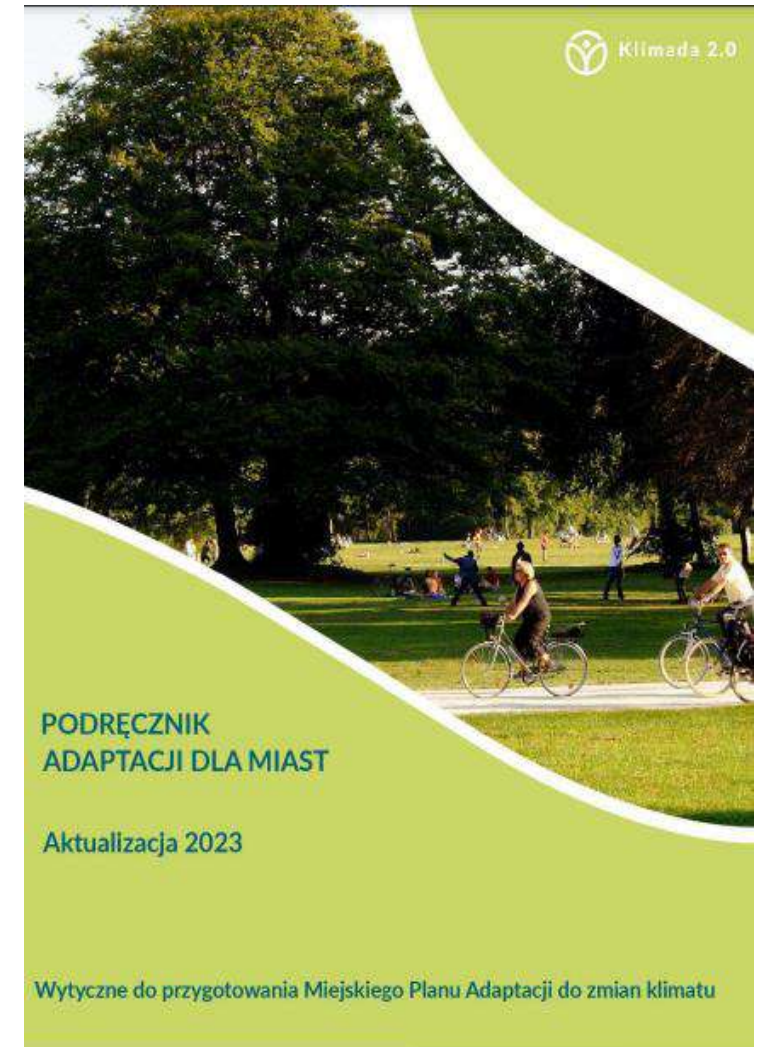
Aktualizacja podręcznika adaptacji dla miast KLIMADA2.0

Strona Instytutu Ochrony Środowiska-PIB

<https://ios.edu.pl/aktualnosci/podrecznik-adaptacji-do-zmian-klimatu-dla-miast/>

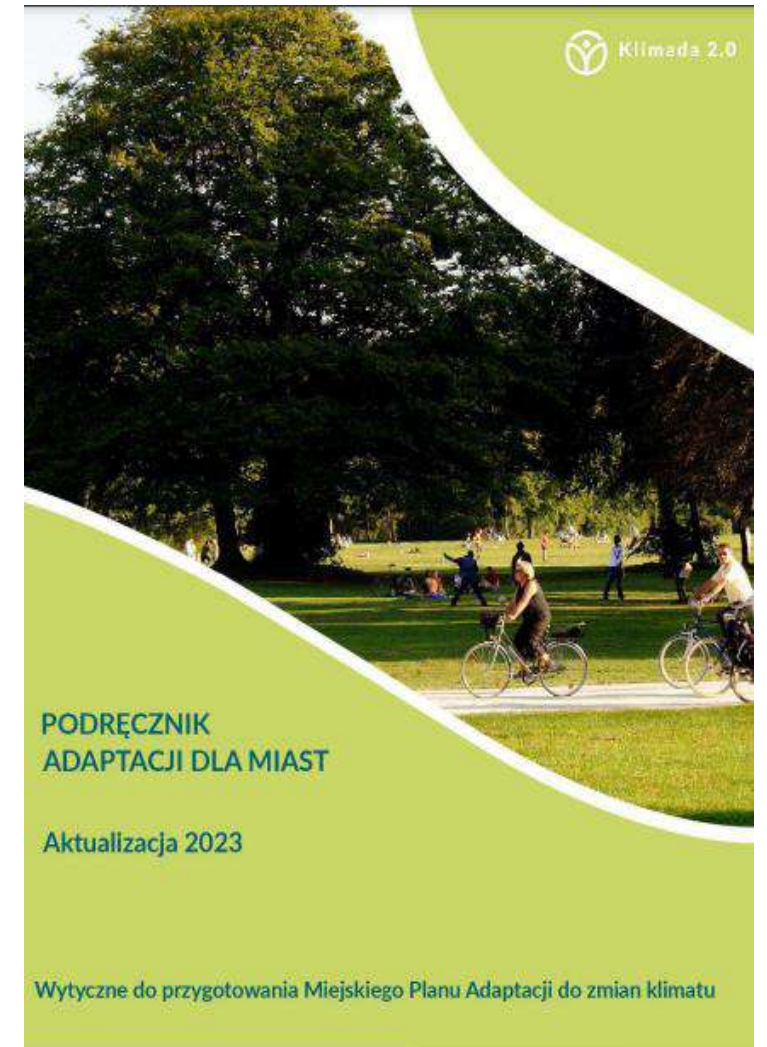
Strona Klimada2.0

<https://klimada2.ios.gov.pl/podrecznik-adaptacji-do-zmian-klimatu-dla-miast/>

Aktualizacja podręcznika adaptacji dla miast KLIMADA2.0

- Dbając o najwyższą jakość polityki adaptacyjnej miast, w tym poprawne opracowanie MPA, w szczególności przy wykorzystaniu wsparcia z Funduszy UE w ramach programów FEnIKS oraz FEPW, zaktualizowano „Podręcznik adaptacji dla miast” zawierający rekomendacje do przygotowania MPA.
- Podręcznik jest skierowany do wszystkich interesariuszy adaptacji do zmian klimatu, ale szczególnie do samorządów i administracji publicznej miast o liczbie mieszkańców powyżej 20 tys. – kluczowych podmiotów adaptacji do zmian klimatu w Polsce.
- Rekomendacje zwarte w niniejszym Podręczniku powinny być traktowane jako **obligatoryjne przez podmioty, starające się uzyskać środki finansowane na opracowania MPA z programów FENIKS I FEPW.**

Aktualizacja podręcznika adaptacji dla miast KLIMADA2.0

SPIS TREŚCI

POLSKIE MIASTA W WARUNKACH ZMIAN KLIMATU	3
1 UWARUNKOWANIA OPRACOWYWANIA MIEJSKIEGO PLANU ADAPTACJI DO ZMIAN KLIMATU	5
2 PROCES ADAPTACJI MIASTA DO ZMIAN KLIMATU	7
ETAP 1 PRZYGOTOWANIE DO PROCESU ADAPTACJI MIASTA DO ZMIAN KLIMATU	8
Utworzenie Zespołu ds. adaptacji miasta do zmian klimatu	8
Zadania Zespołu ds. adaptacji miasta do zmian klimatu	10
Mapowanie interesariuszy	11
Harmonogram procesu opracowania MPA	12
Rozpoznanie źródeł danych i informacji	13
Przygotowanie założeń opracowania MPA	17
ETAP 2. OCENA PODATNOŚCI I ANALIZA RYZYKA	19
Identyfikacja zagrożeń klimatycznych dla miasta	19
Ekspozycja miasta na zjawiska klimatyczne i ich pochodne	22
Ocena wrażliwości miasta na zmiany klimatu	23
Ocena potencjału adaptacyjnego	26
Ocena podatności	27
Analiza ryzyka	27
Szanse wynikające ze zmian klimatu	31
Określenie luk wiedzy i niepewności	31
ETAP 3. OPRACOWANIE OPCJI ADAPTACJI	34
Określenie celów MPA	34
Identyfikacja opcji adaptacji	36
Typy opcji adaptacji	37
Charakterystyka działań adaptacyjnych	39
DOBRE PRAKTYKI	44
ETAP 4. OCENA I WYBÓR OPCJI	49
Metody oceny działań adaptacyjnych	49
Wybór opcji adaptacji	50
ETAP 5. WDRAŻANIE	52
Kluczowe elementy wdrażania MPA	52
Potencjalne źródła finansowania	54
ETAP 6. MONITORING I EWALUACJA MPA	58
Monitorowanie wdrażania działań adaptacyjnych	58
Ewaluacja MPA i aktualizacja	60
3 OPRACOWANIE DOKUMENTU MPA	62
Zawartość MPA	62
4 STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA MPA NA ŚRODOWISKO	64
5 UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W OPRACOWANIU MPA	67
6 FINANSOWANIE OPRACOWANIA MPA	70
Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS)	70
Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 (FEPW)	71

Aktualizacja podręcznika adaptacji dla miast KLIMADA2.0

Załącznik 1. Przykładowe warunki udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia polegającego na opracowaniu MPA oraz kryteria oceny ofert⁹

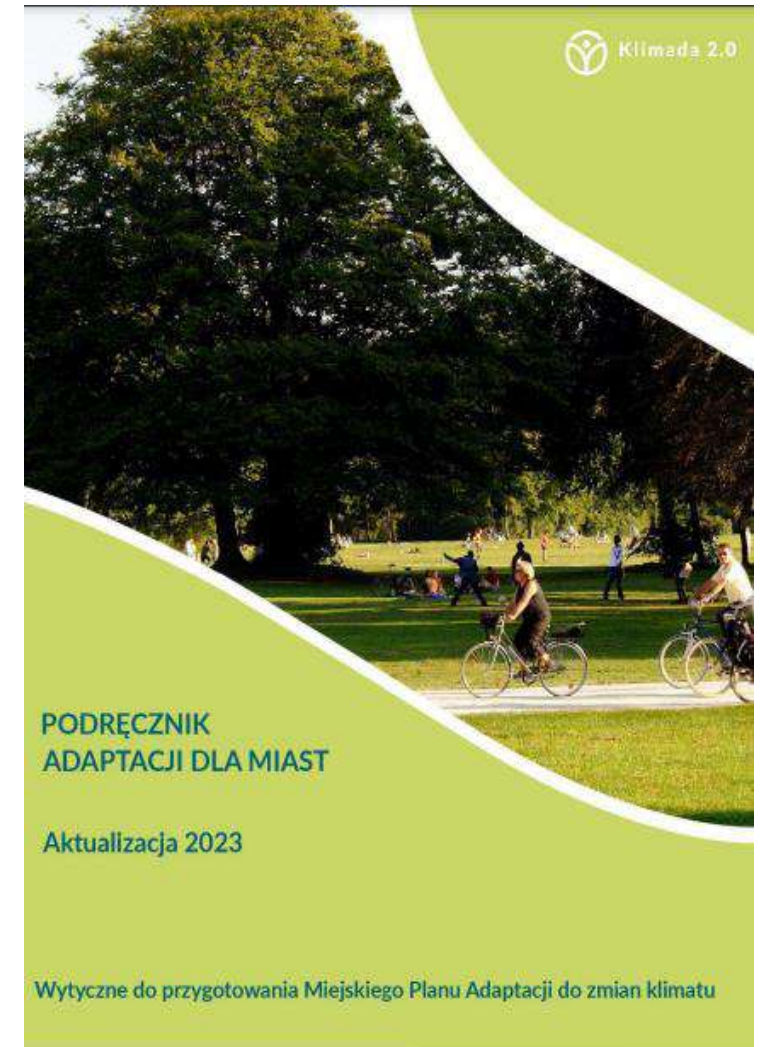
A. Warunki udziału w postępowaniu

I. W zakresie zdolności technicznej lub zawodowej Wykonawcy:

Wskazane jest wybranie Wykonawcy, który posiada doświadczenie w opracowaniu prac rozwojowych z zakresu adaptacji do zmian klimatu lub opracowania dokumentów strategicznych z tego zakresu. Warto więc określić, że Zamawiający uzna, iż Wykonawca zdolny do należytego wykonania udzielanego zamówienia, to taki, który w okresie ostatnich np. 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie zrealizował (lub realizuje) należycie co najmniej dwie usługi polegające na:

- opracowaniu dokumentu o charakterze strategicznym (wytyczne lub strategia, lub plan, lub program, lub inny dokument o charakterze strategicznym) z zakresu adaptacji do zmian klimatu
- lub
- realizacji pracy rozwojowej służącej wdrożeniu działań technicznych mających na celu adaptację do zmian klimatu,

o wartości usług nie mniejszej niż kwota opracowania MPA będąca wynikiem szacowania ceny zamówienia.

Miejskie Plany Adaptacji - przykłady

44mpa.pl/plany-adaptacji/

Wzujmy się
w klimat!

O PROJEKCIE

EDUKACJA

WEŹ UDZIAŁ

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ

MEDIA

KONTAKT

KONKURS

MIEJSKIE PLANY ADAPTACJI

MPA DOKUMENTY

ETAPY I HARMONOGRAM

NASZE DOŚWIADCZENIA

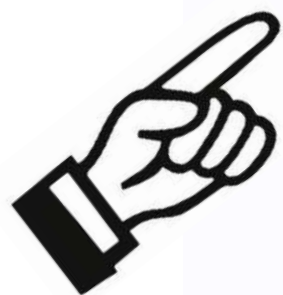
PARTNERZY PROJEKTU

WYKONAWCY

INNE

planów adaptacji do
w miastach powyżej
cańców

z Ministerstwem Środowiska biorą udział w
stosowanie miast do obserwowanych i

Miejskie Plany Adaptacji - przykłady

Plany adaptacji do zmian klimatu dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców

[POWRÓT DO AKTUALNOŚCI](#)

29 stycznia 2021

Plany adaptacji, opracowane w ramach projektu MPA, które zostały przyjęte w drodze uchwał rad miejskich, zostały zamieszczone poniżej

W poniższym zestawieniu nie uwzględniono wszystkich 44 MPA przygotowanych w ramach projektu. Jeśli nie znalazłeś w tym miejscu MPA dla miasta, którego szukasz, zwróć się do danego miasta z prośbą o jego udostępnienie lub spróbuj go znaleźć na stronie BIP danego miasta. Informujemy również, że miasta mogą wprowadzać modyfikacje/aktualizacje treści MPA, stąd zamieszczone poniżej wersje MPA mogą różnić się od aktualnych.

- [Białystok](#)
- [Bielsko-Biala](#)
- [Bydgoszcz](#)
- [Bytom](#)
- [Chorzów](#)

Możliwość pobrania i zapoznania się z wieloma miejskimi planami adaptacji

USTAWA o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - projekt SPRAWOZDAWCZOŚĆ

- Burmistrz albo prezydent miasta, o którym mowa w ust. 1, **przekazuje Instytutowi Ochrony Środowiska – Państwowemu Instytutowi Badawczemu**, zwanemu dalej „Instytutem Ochrony Środowiska”, za pośrednictwem systemu elektronicznego udostępnianego przez ten Instytut, **uchwałą w sprawie przyjęcia miejskiego planu adaptacji wraz z tym planem** w terminie 30 dni od dnia podjęcia uchwały.
- Burmistrz albo prezydent miasta, o którym mowa w ust. 1, **monitoruje wdrażanie działań adaptacyjnych do zmian klimatu**, o których mowa w ust. 5 pkt 3 lit. b, przez podmioty i organy, o których mowa w ust. 5 pkt 4 lit. a.

USTAWA o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - projekt SPRAWOZDAWCZOŚĆ

- Burmistrz albo prezydent miasta, o którym mowa w ust. 1, sporządza co 2 lata od dnia przyjęcia miejskiego planu adaptacji **sprawozdanie z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu**, o którym mowa w ust. 9, i przedstawia je radzie gminy.

USTAWA o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - projekt SPRAWOZDAWCZOŚĆ

- Burmistrz albo prezydent miasta, o którym mowa w ust. 1, sporządza co 2 lata od dnia przyjęcia miejskiego planu adaptacji **sprawozdanie z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu**, o którym mowa w ust. 9, i przedstawia je radzie gminy.
- Sprawozdanie z monitorowania, o którym mowa w ust. 10, zawiera w szczególności następujące informacje:
  - 1) dane dotyczące miasta, dla którego jest sporządzane sprawozdanie;
  - 2) o osiągniętych miernikach, o których mowa w ust. 5 pkt 3 lit. a;
  - 3) o działaniach adaptacyjnych do zmian klimatu, o których mowa w ust. 5 pkt 3 lit. b.

USTAWA o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - projekt SPRAWOZDAWCZOŚĆ

- Sprawozdanie z monitorowania, o którym mowa w ust. 10, sporządza się zgodnie ze wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 18.
- Po przedstawieniu sprawozdania z monitorowania, o którym mowa w ust. 10, radzie gminy burmistrz albo prezydent miasta, o którym mowa w ust. 1, przekazuje je **IOŚ-PIB w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po okresie, którego ono dotyczy, za pośrednictwem systemu elektronicznego udostępnianego przez ten Instytut.**
- Instytut Ochrony Środowiska weryfikuje i analizuje sprawozdania z monitorowania, o których mowa w ust. 10, oraz sporządza i przekazuje w terminie do dnia 30 listopada roku sprawozdawczego ministrowi właściwemu do spraw klimatu podsumowanie tych sprawozdań

USTAWA o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw - projekt SPRAWOZDAWCZOŚĆ

- Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, **wzór formularza sprawozdania z monitorowania**, o którym mowa w ust. 10, oraz szczegółowy sposób przekazywania tego sprawozdania, mając na uwadze potrzebę ujednoczenia zakresu informacji przekazywanych przez burmistrzów albo prezydentów miast, o których mowa w ust. 1, oraz sprawnego przekazywania tych informacji Instytutowi Ochrony Środowiska.

Wstępna wersja wzoru formularza sprawozdania - na co powinniśmy zwracać uwagę monitorując adaptację w mieście?

Nazwa szczegółowego celu	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.			
Mierniki	Nazwa miernika	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	Jednostka miary	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Wartość bazowa miernika	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	Rok bazowy	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Wartość oczekiwana/ docelowa miernika	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	Rok docelowy	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Wartość miernika osiągnięta w okresie sprawozdawczym	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	Rok sprawozdawczy	Pole uzupełniane automatycznie
	Wartość miernika osiągnięta od początku wdrożenia planu	Pole uzupełniane automatycznie	Stopień realizacji miernika (%)	Pole uzupełniane automatycznie
	Przyczyny nieosiągnięcia miernika	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.		
	Komentarze	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.		

Wstępna wersja wzoru formularza sprawozdania - na co powinniśmy zwracać uwagę monitorując adaptację w mieście ?

III. Informacje o działaniach adaptacyjnych zawartych w miejskim planie adaptacji

Nazwa działania	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Opis działania	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Podmioty i organy odpowiedzialne za wdrożenie działania	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Dobre praktyki dotyczące współpracy i zaangażowania podmiotów i organów we wdrożenie działania	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Planowany okres wdrażania	Wybór daty z kalendarza	
Przewidywane efekty wdrażania działania i korzyści	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Stan wdrażania działania	wybór z listy: zaplanowane, w trakcie wdrażania, wdrożone, niewdrożone	
Trudności napotkane we wdrażaniu działania lub przyczyny niewdrożenia	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Koszty wdrażania działania	Planowany całkowity koszt wdrożenia [zł]	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Poniesiony koszt wdrożenia [zł]	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Koszty poniesione z własnego budżetu [zł]	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Pozyskane zewnętrzne środki finansowe [zł]	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Źródła zewnętrzne (nazwa)	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

Wstępna wersja wzoru formularza sprawozdania - na co powinniśmy zwracać uwagę monitorując adaptację w mieście ?

Wskaźniki	Nazwa wskaźnika	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	Jednostka miary	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Wartość bazowa wskaźnika	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	Rok bazowy	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Wartość oczekiwana/docelowa wskaźnika	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	Rok docelowy	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Wartość wskaźnika osiągnięta w okresie sprawozdawczym	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	Rok sprawozdawczy	Pole uzupełniane automatycznie
	Wartość wskaźnika osiągnięta od początku wdrożenia planu	Pole uzupełniane automatycznie	Stopień realizacji wskaźnika (%)	Pole uzupełniane automatycznie
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.		
	Komentarze	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.		

Jak obecnie wygląda sprawozdawczość w zakresie adaptacji?

„Dla potrzeb opracowania sprawozdania wystąpiono o przekazanie informacji do podmiotów realizujących cele PAdZK, tj. do:

- Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Urzędu Miejskiego w Słupsku,
- Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych, Urzędu Miejskiego w Słupsku,
- Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Urzędu Miejskiego w Słupsku,
- Straży Miejskiej w Słupsku,
- Wydziału Zarządzania Funduszami, Urzędu Miejskiego w Słupsku,
- Wydziału Polityki Przestrzennej, Urzędu Miejskiego w Słupsku,
- Wydziału Zarządzania Nieruchomościami, Urzędu Miejskiego w Słupsku,
- Zarządu Infrastruktury Miejskiej w Słupsku (...)

Do wyżej wymienionych instytucji/ jednostek/ podmiotów rozesłano ankiety w postaci tabel zgodnie ze wskazaniem zawartym w PAdZK, że do oceny należy wykorzystać tabelę pn. „Informacja o przebiegu realizacji Planu Adaptacji w okresie sprawozdawczym”.

Sprawozdanie zawiera część opisową oraz część tabelaryczną, stanowiącą załącznik do Sprawozdania”

SPIS TREŚCI

Sprawozdanie z realizacji	1
Planu adaptacji do zmian klimatu dla miasta Słupska	1
za lata 2019-2020	1
1. Wstęp	3
2. Metodyka opracowania dokumentu	4
3. Opis realizacji działań określonych w PAdZK	5
DZIAŁANIE 1. Analiza efektywności systemu monitoringu i ostrzegania przed zagrożeniami związanymi ze zmianami klimatu. Aktualizacja instrukcji postępowania dla służb publicznych w przypadku wystąpienia ekstremalnych zjawisk meteorologicznych i hydrologicznych	6
DZIAŁANIE 2. Budowa i rozwój systemu błękitnej i zielonej infrastruktury	7
DZIAŁANIE 3. Budowa systemu informacji o zagrożeniach w przestrzeni publicznej	9
DZIAŁANIE 4. Budowa systemu rozwiązań dla zapewnienia komfortu termicznego mieszkańców	10
DZIAŁANIE 5. Edukacja/ informacja (o zagrożeniach, o wizualizacji rozkładu ekspozycji i ryzyk, o podjętych i planowanych działaniach adaptacyjnych, o funkcjonujących systemach monitorowania i ostrzegania, o źródłach pierwotnego i wtórnego zagrożenia). Edukacja/ promocja/ informacja o dobrych praktykach (działań i postaw), o niekorzystnych skutkach złych praktyk (działań i postaw).	11
DZIAŁANIE 6. Przygotowanie/Aktualizacja instrukcji postępowania dla służb publicznych w przypadku wystąpienia ekstremalnych zjawisk meteorologicznych i hydrologicznych	19
DZIAŁANIE 7. Rozbudowa dróg rowerowych i ciągów pieszych (w sąsiedztwie do systemów komunikacyjnych)	20
DZIAŁANIE 8. Techniczne i nietechniczne zabezpieczenie zagrożonych budynków i obiektów infrastruktury w strefie zagrożenia	22
DZIAŁANIE 9. Zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej poprzez ograniczenie powierzchni nieprzepuszczalnych w mieście lub ich rozszczelnienie. Analiza techniczna funkcjonowania systemów kanalizacji deszczowej oraz innych systemów.	23
DZIAŁANIE 10. Wizualizacja rozkładu ekspozycji na zagrożenia (różnych sektorów lub obszarów miasta).	26
DZIAŁANIE 11. Wzmocnienie służb ratowniczych z uwzględnieniem zmian klimatycznych	30
4. Informacja o przebiegu realizacji Planu Adaptacji w okresie sprawozdawczym - zestawienie tabelaryczne	31
5. Wskaźniki osiągnięcia celu nadrzędnego Planu adaptacji w okresie sprawozdawczym	32
6. Podsumowanie, wnioski i rekomendacje	34
Wykresy 1-11. Tempo wydatkowania środków dla poszczególnych działań.	36

Jak obecnie wygląda sprawozdawczość w zakresie adaptacji?

RAPORT Z REALIZACJI PLANU ADAPTACJI MIASTA BYDGOSZCZY DO ZMIAN KLIMATU DO ROKU 2030 ZA 2019 I 2020 ROK

---

1. Wstęp

Uchwałą Nr XIV/287/2019 z dnia 4 września 2019 r. Rada Miasta Bydgoszczy przyjęła „Plan adaptacji miasta Bydgoszczy do zmian klimatu do roku 2030”. W dokumencie tym zaplanowano działania adaptacyjne niezbędne do realizacji w celu zwiększenia odporności miasta na występujące aktualnie i przewidywane w przyszłości zjawiska klimatyczne.

Zgodnie z założeniami dokumentu, Plan adaptacji podlega bieżącemu monitoringowi realizacji działań oraz okresowej ewaluacji wdrażania dokumentu. W cyklach dwuletnich planowane jest przygotowanie raportu zawierającego szczegółowe informacje z przebiegu realizacji i efektów poszczególnych zadań zapisanych w Planie oraz wyniku przeprowadzonej ewaluacji. Zadanie to powierzono Prezydentowi Miasta Bydgoszczy działającemu przez Wydział Zintegrowanego Rozwoju i Środowiska. Ocena postępu realizacji Planu dokonywana jest na podstawie informacji przekazanych przez podmioty odpowiedzialne za inicjowanie i realizację działań adaptacyjnych.

Jak obecnie wygląda sprawozdawczość w zakresie adaptacji?

RAPORT Z REALIZACJI PLANU ADAPTACJI MIASTA BYDGOSZCZY DO ZMIAN KLIMATU DO ROKU 2030 ZA 2019 I 2020 ROK

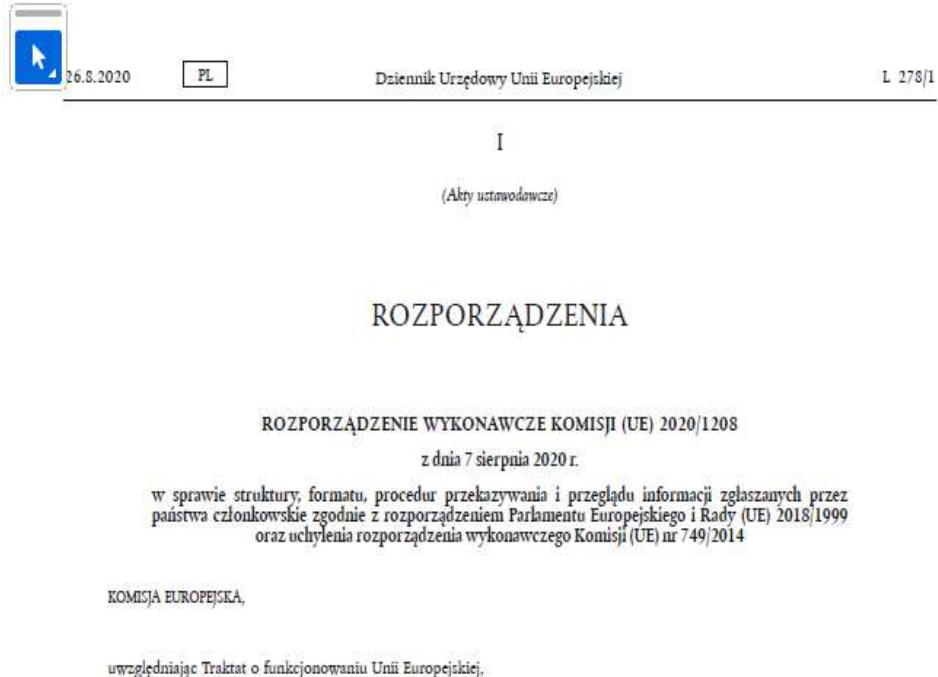
1. Wstęp

Uchwałą Nr XIV/287/2019 z dnia 4 września adaptacji miasta Bydgoszczy do zmian klimat działania adaptacyjne niezbędne do realizacji w aktualnie i przewidywane w przyszłości zjawiska

Zgodnie z założeniami dokumentu, Plan działań oraz okresowej ewaluacji wdrażania przygotowano raportu zawierającego szczegóły poszczególnych zadań zapisanych w Planie to powierzono Prezydentowi Miasta Bydgoszczy i Środowiska. Ocena postępu realizacji Planu dla przez podmioty odpowiedzialne za inicjowanie i r

Lp.	Wydziały UM/ Jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację	Nr podziałania	Nazwa działania z katalogu	Poddziałanie	Opis podziałania	Status realizacji			Koszty poniesione z własnego budżetu [tys. zł]	Pozyskane zewnętrzne środki finansowe [tys. zł]	Całkowity koszt wdrożenia działania [tys. zł]	Planowany całkowity koszt wdrożenia [tys. zł]
						zaplanowane	realizowane	wykonane				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	MWIK	16A	Edukacja/ promocja/ informacja o dobrych praktykach (działań i postaw)	Promocja i wdrożenie opracowanego "Katalogu zielono-niebieskiej infrastruktury" wśród mieszkańców, jako elementu systemu - rozwiązania służące retencjonowaniu wód opadowych i roztopowych	Promowanie rozwiązań służących retencjonowaniu wód opadowych i roztopowych; działanie polega na wypromowaniu "Katalogu zielono-niebieskiej infrastruktury", który opracowano w mieście Bydgoszczy na zlecenie Miejskich Wodociągów i Kanalizacji w 2017 r.		x		60	0	-	180
2	Miasto Bydgoszcz	20A	Techniczne i nietechniczne zabezpieczenie zagrożonych budynków i infrastruktury krytycznej w strefie zagrożenia (powodzią, osuwiskami, itp.)	Regularna pielęgnacja drzew ze szczególnym uwzględnieniem ich wieku i stanu w kontekście możliwości złamania/ przewrócenia się	Pielęgnowanie drzew z uwzględnieniem zmian klimatu; działanie polega na regularnym pielęgnowaniu drzew wzdłuż tras komunikacyjnych oraz likwidacji zagrożeń wynikających ze złego stanu sanitarnego drzewostanu			x	758	0	-	3 600
3	Miasto Bydgoszcz	20B		Konserwacja i utrzymanie wału przeciwpowodziowego Fordon-Łoskoń chroniącego m.in. oczyszczalnię ścieków Fordon	Konserwacja i utrzymanie miejskiego wału przeciwpowodziowego			x	114	0	-	480
4	Miasto Bydgoszcz	20D		Zachowanie i przebudowa powierzchni asymilacyjnej w mieście	Zastosowanie nasadzeń odpowiednich gatunków drzew i krzewów przystosowanych do warunków bytowania w zwartej tkance miejskiej			x	223	117	-	1 440
5	Miasto Bydgoszcz	21A	Budowa systemu ograniczania niskiej emisji komunalnej w	Likwidacja niskiej emisji - dotacje na wymianę pieców opalanych paliwem stałym	Działanie obejmuje wymianę ogrzewania nieekologicznego na ekologiczne.			x	2 711	0	-	3 600

Monitoring adaptacji na szczeblu europejskim

- Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1999 państwa członkowskie są zobowiązane do przedkładania Komisji **co dwa lata sprawozdań zawierających informacje na temat krajowych planów i strategii przystosowania się do zmiany klimatu**, zgodnie z obowiązkiem sprawozdawczym uzgodnionym w ramach UNFCCC i porozumienia paryskiego.
- Informacje te będą wykorzystane **do monitorowania postępów i działań w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu**, zapewnienia informacji służących wdrażaniu i przeglądom unijnej strategii przystosowawczej oraz wspierania tego wdrażania i przeglądów, a także w celu ułatwienia oceny postępów UE w realizacji celu porozumienia paryskiego, umożliwienia państwom członkowskim i Unii Europejskiej wymiany dobrych praktyk oraz oceny ich potrzeb i poziomu przygotowania do zmiany klimatu.
- Zgodnie z międzynarodowymi ustaleniami w zakresie sprawozdawczości państwa członkowskie **muszą również przedstawić przegląd lub przykłady dobrych praktyk dotyczących działań na szczeblu niższym niż krajowy w celu zwiększenia świadomości na temat działań przystosowawczych** na innych poziomach sprawowania rządów i umożliwienia UE lepszego promowania takich działań.

Klimada 2.0
BAZA WIEDZY O ZMIANACH KLIMATU

→ klimada2.ios.gov.pl

